

Journal of Intangible Cultural Heritage

JICH (2024), Volume 3 (II)

A Linguistic Study of Noun and Verb Derivation in the Gadhi Language

ගාඩි හාජාවේ නාම පද සාධනය හා ක්‍රියා පද සාධනය පිළිබඳ වාච්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

R. G. I. L. Munaweera

Department of Linguistics, University of Kelaniya, Sri Lanka
indikamunaweera13@gmail.com

Abstract

No one can say exactly how the history of the Rodi people began. To any human belonging to any nation or tribe, language is essential in expressing their thoughts. Accordingly, the Gadi people have built their own language tradition. They have used this language as a secret communication method, and in the history of the Sri Lankan language, it is known as the Gadi or Rodi language. The purpose of this research is to linguistically study how nouns and verbs are formed in the Gadi language, to investigate them according to word formation theory, and to identify the peculiarities of the formation of Gadi words. The research question addresses how nouns and verbs are formed in the Gadi language and whether they have occurred in accordance with word formation theories. The data for the present study was collected through qualitative research methodology using primary and secondary sources. Interviews were conducted with a few randomly selected Gadi people, and literature containing information about this language was studied. The data set was then analysed according to the linguistic word formation theory. Accordingly, it was recognised that they had used their own methods in forming the words of the Gadi language, which has a minimal vocabulary, and that those words contain certain theoretical features of word formation. There, the most pioneering feature of word formation evident is compounding. It seems that the Gadi language, which does not claim to have a written form, has been strongly influenced by the Sinhala language and due to that situation, it is threatened with extinction. The present study is important as it expands the existing knowledge of the Gadi language and recognises its word formation patterns. Thus, it can be concluded that the words of the Gadi language have been formed in a unique manner, which contains certain theoretical features of word formation.

Key Words: Compounding, Gadi Language, Linguistic word formation theory, Nouns, Verbs

1. හැඳින්වීම

“සමාජ සංස්ථාවෙහි සැම පුද්ගලයෙකු කෙරෙහිම බල පවත්නා පැරණිම සංවිධානය කුලය නම් වේ” (කරුණාතිලක, 1990). සිංහල කුල දාරාවලියේ පහතින්ම පිහිට්තෙන් ගාඩි හෙවත් රෝඩි කුලයයි. විවිධ මිනිසුන් විසින් ‘රෝඩින්’ වශයෙන් ද පහතරට වැසියන් විසින් ‘වැද්දා’ යනුවෙන් ද අමතතු ලබන මෙම කුලයේ මිනිසුන් තමන් හඳුන්වාගතු ලබන්නේ ගාඩින් වශයෙනි (කරුණාතිලක, 1990). පරේදුසයන් ‘රෝඩියා’ යන වචනයෙහි ප්‍රහවය පිළිබඳ යම් අදහසක් ඉදිරිපත් කරයි. ඔහු පෙන්වා දෙන පරිදි රෝඩියා යන්න ‘රෝඩිඩා’ යන වචනයෙන් බේදී එන්නකි. එසින් ‘පාරවල් සුද්ද කරන්නා’ යන අරුත ගම් වන බව හෙතෙම පෙන්වා දෙයි. තවද ඔහු පෙන්වා දෙනුයේ මේ ජන වර්ගය හැඳින්වීම සඳහා ‘ගාඩියා’ ලෙස ද ව්‍යවහාර කරන බවයි. ශ්‍රී සුම්ංගල බ්‍රිජකෝෂයෙහි ‘රෝඩි’ යන්නට ‘වැන්බාල’ යැයි අර්ථ දක්වා ඇත (සේරත හිමි, 1963). රෝඩිහු වනාහි, වෙන් වූ කුඩා ගම්වල වෙසෙන පහත් යැයි සමාජ සම්මතයෙහි සැලකෙන මිනිස් වර්ගයකි. ඔවුහු නිතැනින්ම සංඛාරක ද්‍රව්‍ය පෙවෙතක් ගත කරන ජන කොටසක් ලෙස බැයිස් රයන් විසින් රවිත සිංහල සමාජයේ කුල කුමය නම් ගුන්පරයේ සඳහන් වේ (රණසිංහ, 2013). රෝඩි කුලය පිළිබඳ රෝබටි තොක්ස් එදා හෙළදිව කාන්තියෙහි මෙසේ සටහනක් තබා ඇත. ‘තවත් එක් ආකාරයක මිනිසුන් කොටසක් මෙහි සිටිනා අතර ඔවුහු නම් යාවකයේ ය. ඔවුන් විසින් කරන ලද යම් වරදක් නිසා පෙර කළ සිටි රජවරුන් විසින් ඔවුන් පහත් සහ නිව තත්ත්වයට ඇද දමා ඇත්තේ එටත වඩා පහත් හෝ නිව තත්ත්වයක් තොමැති ලෙසට ය. වෙනත් ජනයා විසින් රජවරුනට හා කුමාරවරුනට දක්වන ආකාරයේ ගරුනම්බූ දී සහ ගරුපැරුකුම් දැක්වීම ඔවුන් විසින් අන් සියලු ජනයාට දැක්විය යුතු වන්නේ ය’ (කරුණාරත්න, 2008). රෝබටි තොක්ස් මෙහි යාවකයේ ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ රෝඩි හෙවත් ගාඩි වශයෙන් ගාඩි යනයායි. මේ අනුව සිංහල කුල දාරාවලියේ පහත්ම සංස්ථානය රෝඩි කුලයට එදා මෙදාතුර කාලය පුරාම හිමිව තිබේ. තවද අනෙක් කුල මෙම කුලයට විභාල බියක් දක්වන අතර එයට හේතුව නම් රෝඩි ජනයා යන්තු මන්තු ගුරුතක්ම ගාස්තුයෙහි ප්‍රවීණයේ ය.

මොවුන් හැඳින්වීම සඳහා සිංහල වහරෙහි රෝඩි යන නම හාවිත කෙරේ. තවද, ඔවුන්හට ඩුල්වාලියා, ගහලයා, මුද්‍රකාරයා යන ප්‍රාදේශීය ව්‍යවහරයන් ද යෙදේ. රෝඩි ජනයාගේ ඉතිහාසය කෙසේ ආරම්භ වූයේ දැයි කිසිවෙකුටත් නිශ්චිත වශයෙන් කිව තොහැකි ය. වර්තමානය වන විට මෙම ජනයා උපගේතු වශයෙන් කොටස් කිහිපයකට බේදී පවතී. පුරාණ රජ ද්‍රව්‍ය පටන් ගාඩි මිනිසුන්හාට ස්ථාවර නිවාස තනා ගැනීමට හෝ ගම්වද ජීවත්වීමට හෝ අවසර තිබුණේ නැත. ඔවුන් සඳහා වෙන් වූ ගම්මාන තිබුණි. එවා ගුබිබැයම් ලෙසින් හඳුන්වනු ලැබේ.

15 වන සියවසට අයත් ජනවංශය නැමති කාව්‍ය කාන්තියෙහි සඳහන් පරිදි රෝඩි ජනයා ක්‍රි සැදීම හා හම් පදම් කිරීම සඳහා වෙන්ව සිටි පිරිසක් බව සඳහන් වෙයි (අමරසේකර, 1996). එමෙන්ම සංඛාරක ද්‍රව්‍යපෙවතකට හිමිකම් කියන මොවුහු යන්තු-මන්තු ගුරුතක්ම ගාස්තුයෙහි ප්‍රවීණයේ ය. වර්තමානය වන විට මොවුන් අතරින් සිංහල සමාජය හා මුස් වෙමින් නිවිත පන්නයට ජීවත්වන පිරිසක් ද දක්වනට ලැබේ. එම පිරිස් සිංහල සිටින් විරින් අනුගමනය කරමින් තම ජීවිකාව ප්‍රවීණයෙන් යනු ලැබේ. විශේෂයෙන් ම ඔවුන් රෝඩි යන අන්වරුප තාමය හාවිත කිරීමට ද මැලිකමක් දක්වනු ලැබේ. වර්තමානය වන විට රෝඩි මිනිසුන් ශ්‍රී ලංකාවෙහි ඉතා විභාල ප්‍රමාණයක් ජීවත් වන බව ජන සංගණන වාර්තා මගින් හෙළි කොටගෙන ඇත. මොවුහු ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ පුද්ගලවල පැතිර සිටිනි.

රෝඩි මිනිසුන් තම බස හඳුන්වන්නේ ගාඩි යන නමිනි. ගාඩි හාඡාව සීමාසහිත වචන මාලාවක් ඇති හාඡාවකි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති තවත් එක් උපභාජාවකැයි කිවහාන් තිවැරදි ය. රෝඩි හාඡාව උපභාජාවක් බව කේ. එන්. ඩී. ධර්මදාස මහතාගේ මතයයි (ධර්මදාස, 1972). මෙම හාඡාව මගින් මොවුන්ගේ සංස්කෘතිය ද මනාව පිළිබැඳු වේ. ගාඩි හාඡාවෙහි වදන් සීමිත බැවින් ඔයසන් එය හාවිත කරන ලද්දේ ඉතා අරපිරිමැස්මෙනි.

මෙම භාජාව මොවුන්ගේ රහස් ව්‍යවහාරයක් යැයි සඳහන් කරනාත් නිවැරදි ය (මුදියන්සේ, 1972). රෝඩී මිනිසුන් සාමානුෂයෙන් කතා කරන්නේ සිංහල ව්‍යවද ද ඔවුන්ගේ රහස් භාජාව වශයෙන් සැලකෙන්නේ ‘උක්කෙස්’ භාජාවයි. තම කුලයේ එකිනෙකා අතර රහස් පුවමාරු කර ගැනීම සඳහා මෙම භාජාව යොදා ගෙන ඇති අතර අනෙක් කුලවල ජනයාට ඒවා නොනේරන සේ එම කතා මාධ්‍ය යොදාගෙන තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ රෝඩී ජනයා අතර මෙවැනි ව්‍යවහාරයක් දක්නට ඇත (ධර්මදාස, 1972). මෙලෙස පර්යේෂණ කළ උගෙන්ගේ ද මතය වී ඇත්තේ එම ව්‍යවහාරය රහස් ව්‍යවහාර ක්‍රමයක් බවයි. එහෙත් මෙම පර්යේෂණයෙන් ලබාගත් දත්තවලට අනුව මෙම භාජාව රහස් ව්‍යවහාරයක් බව එකවරම පිළිගත නොහැකි ය. සීමිත ව්‍යවහාරයක් රහස් ව්‍යවහාරයට අනුව යෙදී තිබුණු ද මෙම භාජාවේ ඇති අනෙකුත් දත්තයන් ද විශ්‍රාශ කළ විට රහස් ව්‍යවහාරයකට වඩා භාජාව්මක වශයෙන් මෙයට පැරණි ඉතිහාසයක් තිබු බවට සාධක වන තොරතුරු අනාවරණය කරගත හැකි ය. රෝඩී බස පිළිබඳව විවිධ මතිලතාන්තර තිබේ. රෝඩී භාජාව අභාවයට යමින් පවතින, එහෙත් භාජා ගවේෂණයට තරම් සැහෙන තොරතුරු ඉතිරි වී ඇති භාජාවක් බව රාසවන් සඳහන් කර ඇත (රාසවන්, 1957).

වාශ්විද්‍යාලුයෙන්ගේ මතය අනුව නූතන ව්‍යවහාරයේ පවතින රෝඩී උපභාජාව සිංහල භාජාවන් හින්නව පැන නැගී ඇත. සිංහලයෙන් බිඳුගත් වදන් වැඩි ප්‍රමාණයක් එහි තිබේ. එබැවුන් ඔවුන්ගේ මුල් උපභාජාවේ ස්වරුපය ඔවුන්ට ආවේණික ගෝට්‍රික භාජාවත්, සිංහල භාජාවත් සංකලනය වීමෙන් සඳුනු එකක් වන්නට ඇත. නමුත් කාලයාගේ අවැමෙන් මුල් ගෝට්‍රික භාජාවේ තිබු වදන් හා යෙදුම් අභාවයට පත්ව ඇති අයුරු නිරික්ෂණය කළ හැකි ය. මෙම භාජාව අද වන විට සිංහල භාජාවේ සංස්පර්ශය නිසා අභාවයට යමින් පවතින භාජාවක් බව පැහැදිලි ය.

2. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

ගැඩි භාජාවෙහි නාම පදවල හා ක්‍රියා පදවල විශේෂනා හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ කෙරෙන මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත රස් කිරීමේ දී ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික දත්ත භාවිත කරන ලදී. මෙහි දී ප්‍රථමයෙන් ප්‍රාථමික දත්ත රස්කිරීම සිදු කෙරීණි. එම දත්ත රස්කිරීමේ දී ගැඩි පුද්ගලයන් කිහිප දෙනකු මගින් කරනු ලැබූ සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් මුළුක වශයෙන් දත්ත රස්කරගත්තා ලදී. ඔවුන් විවිධ පුදේශ තියෙන්නය කිරීමත්, විවිධ කටයුතුවල තියුලී සිටීමත් නිසා විවිධ පුදේශ තියෙන්නය වන පරිදි ප්‍රාථමික දත්ත රස් කර ගැනීමට හැකි විය. මෙම පර්යේෂණය සඳහා ද්විතීයික දත්ත ලබා ගැනීමේ දී මෙම මාත්‍යකාවට අදාළව ලියවුණු විවිධ ගුන්ප පරිදිලනය කරන ලදී. කැලුණිය විශ්විද්‍යාලයේ පුස්කකාලය, වාශ්විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ පුස්කකාලය හාවිත කරමින් මෙම පර්යේෂණය සඳහා අවැසි ද්විතීයික දත්ත රස් කරගත්තා ලදී. එමෙන්ම මේ හා සම්බන්ධ සගරා, ලිපි-ලේඛන ද, මේ සම්බන්ධයෙන් පෙර කරන ලද පර්යේෂණ හා අන්තර්ජාලය හාවිතයෙන් ද මේ සඳහා ද්විතීයික දත්ත ලබා ගන්නා ලදී.

මෙම පර්යේෂණය සඳහා රස් කරගත් දත්ත ප්‍රථමයෙන් විවිධ කොටස්වලට වර්ගීකරණය කරගත්තා ලදී. එහි දී මුළුක වශයෙන් සමස්ත දත්ත අතරින් නාම පද හා ක්‍රියා පද වෙන්කොට හඳුනාගත්තා ලදී. අනතුරුව එම දත්ත සංහිතාව විවිධ ලක්ෂණ අනුව කොටස් කර ගන්නා ලදී නාම පද ද නැවත ඇුතින්වය හගවන පද, සිරුරෝ කොටස් හගවන පද, විවිධ පුද්ගලයන් හඳුන්වන පද, සන්ව නාම, අවි ආයුධ හගවන පද, කෘෂිකර්මය සම්බන්ධ පද හා වෙනත් පද වශයෙන් වර්ගීකරණය කරගත්තා ලදී. අනතුරුව එම නාම පද අතර හමු වූ විශේෂනා අනුව නැවත උප කොටස්වලට බෙදා ලෙන්කර ගන්නා ලදී. ක්‍රියා පද පිළිබඳ දැක්වීමේ දී ඒවායෙහි හමු වූ විශේෂ ලක්ෂණ අනුව වර්ග කරගත්තා ලදී. අනතුරුව ඒවා ජාත්‍යන්තර ගබඳ දික්ෂා හෝඩ්‍රයට අනුව සකස්කර ගන්නා ලදී. එහි දී එම භාජාවෙහි නාම පද හා ක්‍රියා පද සාධනය කොටගෙන ඇති අයුරු පිළිබඳ විශේෂණය කෙරේ. තවද, මෙම දත්ත විශේෂණය කිරීමේ දී ඒවා

සිංහල භාෂාව හා සැහැදිමට ද සිදු විය. මත්දයක්, මෙම භාෂාව සිංහල භාෂාව හා සම්පූර්ණයෙන් දක්වන බැවිනි. විශේෂයෙන් මෙම පර්යේෂණය සඳහා ගුණාත්මක දත්ත විශේෂීය ක්‍රමවේදය භාවිත කොට ඇත.

3. ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

මෙම පර්යේෂණය මගින් ගාචි භාෂාවෙහි නාම පද හා ක්‍රියා පද පිළිබඳ විශේෂීය කෙරුණු අතර එහි දී අනාවරණය කරගත් කරුණු රාඛියක් පවතී. තවද මෙම පර්යේෂණය මගින් සොයාගත් අමතර තොරතුරු කිහිපයක්ද පවතී. විශේෂයෙන් නාම පද සාධනයෙහි විශේෂතා, නාම පද හා ව්‍යාකරණ සංයෝගයෙහි විශේෂතා, ක්‍රියා පද සාධනය, ක්‍රියා පද ප්‍රවර්ග තුළ ඇති විශේෂිත කරුණු කෙරෙහි මෙන්ම අමතර විශේෂ ලක්ෂණ කෙරෙහි ද අවධානය යොමුකොට ඇත.

නාම පදවල විශේෂතා

ගාචි වාක්කේෂීයයෙහි සීමිත නාම පද ප්‍රමාණයක් පවතින අතර ඒවායෙහි සුවිශේෂ ලක්ෂණ රාඛියක් අනාවරණය කරගත හැකි ය. ඒවා පහතින් දක්වනු ලැබේ.

නාම පද සාධනය

ගාචි මිනිසුන් තම වර්ගය තුළ පමණක් අදහස් සන්නිවේදනය කළ හැකි අයුරින් තම වාක්කේෂීය නිර්මාණය කොට තිබේ. පුදෙක් යය රහස් සන්නිවේදන ක්‍රමයක් යැයි කිවහාත් නිවැරදි ය. මොවුන් සිංහල බසෙහි වදන් සාමීකරණය කළ ද ඒවා එලෙසින් ම නොගෙන තම බසට ආවේණික ලෙස සකස් කොටගෙන ඇත. සිංහල වදන් ඒ අයුරින් ම භාවිත කරන අවස්ථා ඉතා අල්ප ය. විශේෂයෙන් යම් යම් සිංහල ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ එලෙසින් ම දක්නට ලැබේ. නමුත් වාග් මාලාව වෙනස් වේ. මෙහි ලේඛන ව්‍යවහාරයක් තොමැත්. එහෙයින් පැරණි ගාචි මිනිසුන් මෙම වාක්කේෂීය සකස් කොට ඇත්තේ සන්නිවේදන කාර්යය සඳහා ම ය. විශේෂයෙන් ව්‍යන සකස් කිරීමේ ද යම් වස්තුවක හෝ යම් දෙයක විශේෂ ලක්ෂණයක් පදනම් කොටගෙන ඇති බව දක්නට ලැබේ. නිදුසුනක් ලෙස සිංහල බසෙහි අම්මා/මව යන ව්‍යන විශේෂ ලක්ෂණයක් පදනම් කොටගෙන සකසන ලද්දක් බව තොපෙන්. ගාචි බසෙහි ‘හිදුලුගැවී’ (හිදුලු+ගැවී+රී) යනු අම්මා යන්නයි. මෙහි ‘හිදුලු’ යනු කිරී සංකේතවත් කිරීමට යෙදෙන පදයයි. ‘ගැවී’ යන්නෙන් දෙන ලද යන අර්ථය ගම්ම වේ. ‘රී’ යන්න ස්ත්‍රී ලිංගාර්ථ ප්‍රත්‍යාග්‍යයි. ඒ අනුව ‘කිරිදෙන තැනැත්ති’ යන අර්ථයෙන් ‘හිදුලුගැවී’ යන්න සකස් කොටගෙන ඇත. කිරී දීම තම් විශේෂ ලක්ෂණය පදනම් කොටගෙන මළ පදය නිර්මාණය කෙටෙගෙන තිබේ. කිරී දීමට දායක වූ තැනැත්තා යන අර්ථයෙන් ‘හිදුලුගැවී’ යන පදය සකස් කොට ගෙන තිබේ. එක් කුසෙහි උපන් තැනැත්තා යන අර්ථයෙන් ‘එකන්ගේ අන්ගා’ යන්න සකසාගෙන ඇත. සහෙළුදායා යන්න එහි අදහසයි. එකකුසෙහි උපන් තැනැත්ති යන අර්ථයෙන් ‘එකන්ගේ අන්ගී’ ලෙස සකසාගෙන ඇත. සහෙළුදායා යන්න එහි අදහසයි. මෙළෙස ගාචි වාක්කේෂීය අධ්‍යයනය කිරීමේද යම් වස්තුවක හෝ යම් පුද්ගලයෙකුගේ විශේෂ ලක්ෂණයක් පදනම් කොටගෙන නාම පද සකස් කොටගෙන ඇත. එබදු පද බොහෝමයක් දක්නට ලැබේ.

පෙළුම	/ pelumə /	කුල්ල
කළුවැලි	/ kaluvæli /	කෙස්
කෙරඩිය	/ kerədiyə /	මුහුණ
ලුද්දන් භාප කරන අන්ගේ	/ luddan hāpə kərənə ange /	නගුල
ලුද්දන් ලුක්කන අන්ගේ	/ luddan lukkənə ange /	කෙවිට

පද කිහිපයක් එකතු කොට නාම පදයක් සාදා ගැනීම

ගාච් බසෙහි පද නිර්මාණය කර ගැනීමේ දී පද කිහිපයක් එකතුකොට එක් අර්ථවත් නාම පදයක් නිර්මාණය කොටගෙන තිබේ. එනම්,

සිරුර	-	අන්ගය
පිරිමියා	-	ගැඩියා / අන්ගයා / ගාචියා
ගැනැනිය	-	අන්ගී / ගැඩී

ඉහත පද අරුත් අනුව මුත් සහෝදරයා හා සහෝදරිය යන පද පහත ආකාරයට සකසා ගැනී.

සහෝදරයා	-	එකන්ගේ අන්ගයා / එකන්ගේ ගැඩියා
සහෝදරිය	-	එකන්ගේ අන්ගී / එකන්ගේ ගැඩී

සහෝදරයා හෝ සහෝදරිය ඇතිවත්තේ එක ම සිරුරකිනි. එබැවින් මුත් හදනා ගැනීම සඳහා එකම සිරුරකින් ඉපදුණු තැනැත්තා හෝ තැනැත්ති යන අරුත් එන ලෙස පද සංයෝජනය කොට ඇති අයුරු පෙනේ.

කන	-	ඉරවුව
අඩු	-	හාප

ඉහත පද දෙකහි සංයෝජනයෙන් ඉරවිහාපයා යන පදය සකස් කොටගෙන ඇත. මෙහි අදහස කන් ඇසීම් අඩු තැනැත්තා යන්නයි.

හිසකෙස්	-	කඹවැලී
මූහුණ	-	ගල්ල

ඉහත පද සංයෝජනය කොටගෙන රුවුල යන පදය සඳහා මුත් යොදන්නේ 'ගල්ලේ කඹවැලී' යනුවෙනි. රුවුල හා කෙස්වල ඇති සමානතාවත්, පිහිටි ස්ථානයන් යන කරුණ දෙක සලකා මේ යෙදුම් සකසාගෙන ඇත.

කරුල්ල	-	පතිලියා
නිවස	-	දුමන

කුරුල් කුවුව මුත් හදන්වන්නේ 'පතිලින්ගේ දුමන' යනුවෙනි. විවිධ වාසස්ථාන භැඳින්වීම සඳහා සිංහල හාජාවේ ගෙපැල, නිවස, මන්දිරය, ආදි පද යෙදුණ ද ගාච් බසෙහි මේවා සඳහා විවිධ පද හාවිත කෙරෙන්නේ නැත. මුතුහු මේ සියල්ල සඳහා විශේෂය පද එකකර ගනිමින් දුමන යන පදය හාවිත කරති.

පාසල	-	කන්තලවී කියන තෙරි දුමන
පන්සල	-	බකුරු දුමන
සිරගෙය		හාප දුමන

සීමාසහිත වදන් මාලාවක් ඇති බැවින් මේ ආකාරයට තමා සතු වූ පද ම සංයෝජනය කරමින් ගලපාගන් අයුරු පෙනේ.

කට	-	ගල්ල
දැවිල්ල	-	චුවුන්

මෙම පද දෙක ගලපා මිරිස් හැඳින්වීම සඳහා ගල්ල ඩුවුන් යන පදය භාවිත කරයි.

කළය	-	වාමේ
වතුර	-	නිලාවු

මෙම පද දෙක එකතුකොට වතුර කළය යන අදහස දීම සඳහා නිලාවු වාමේ යන්න සකසාගෙන තිබේ. නමුත් ඔවුනු නිලාවු යන පදය ජලය පමණක් නොව විවිධ දියර වර්ග සඳහා භාවිත කරති.

තේ / කෝපි	-	ගල්මිර නිලාවු
අරක්කු	-	තෙරි නිලාවු
කිරි	-	හිදුල නිලාවු
කඹල්	-	ලාවටේ නිලාවු
දහඩිය	-	නිලාවු
රා	-	උහැල්ලේ නිලාවු

කිරි සූදු පැහැති දියර නිසා ‘හිදුල නිලාවු’ වේ. කඹල් ඇතිවන්නේ ඇසෙහි ය. එහයින් ඇසින් ගලන දියර ‘ලාවටේ නිලාවු’ නම් වේ. එසේම ‘උහැල්ල’ යනු ගස ය. ගසන් ලබාගත්තා දියර හෙවත් රා ‘උහැල්ල නිලාවු’ ය. නාසය හැඳින්වීම සඳහා පදය සැකසෙන්නේ ද ‘නිලාවු’ යන පදය ඇසුරිනි. නාසය දියර ගලන ඉන්දියක් නිසා ‘නිලාවු අන්ගේ’ යන තමන් හැඳින්වේ. ‘නිලාවු කේරිපයා’ ද ‘නිලාවු මුර්තින්’ ද එවැනි පද ය. එම නම් පිළිවෙළින් හැඳින්වෙන් කිමුලා භා මාලවා ය.

මෙපරිදීදෙන් ම එකම නාම පදයක් ඇසුරු කරගෙන විවිධ වස්තුන් හඳුන්වන ආකාරය තවදුරටත් හඳුනාගත හැකි ය.

අත / කකුල	-	දැඟුල
මිරලෝසුව	-	දැඟුලේ බදින අන්ගේ
සපත්තු	-	දැඟුල් දෙගිරාවට හාප කරන තෙරි අන්ගේ

මෙහිදී අත් භා කකුල් දෙකට ම එක ම වදන භාවිත කළ අයුරු ද ඒ පදය උපයෝගී කරගෙන අත් මිරලෝසුව භා සපත්තු යන පද නිර්මාණය කරගත් අයුරු ද පැහැදිලි ය. ගාඩි වහරෙහි ‘රේබොත්තන්ගේ ගෙරි හළුව’ යනු සුරුටුවුවක් වැනි උපකරණයකි. ‘පාල්ලා රේබොත්තන්ගේ ගෙරි හළුවෙන් හාප කරනවා’. මෙහි අදහස ‘මහත්මයා පැනෙන් ලියනවා’ යන්නයි. එනම් ගාඩි වහරෙහි රුවුම දිගැටී දේවල් හැඳින්වීම සඳහා ‘රේබොත්තන්ගේ ගෙරි හළුව’ යන පදය භාවිත කරයි.

කනි පද භාවිතය

ගාඩි භාඡාවේ වාක්කේස්ය අධ්‍යයනය කිරීමේ දී එයටම ආවේණික තති පද හමුවේ. ඒවා කිසියම් භාඡාවකින් බිඳී ආ පද යන්න සඳහන් කළ නොහැක.

කට	-	ගල්ල
නිවස	-	දුමන
කුරුලේලා	-	පතිලියා
කඩය	-	ගැවීල්ල
ගින්දර	-	දුලමු
පිහිය	-	නාඩුව
සල්ලි	-	ගලටු

විස්තරාර්ථවත් නාම පද

ගාඩි බසෙහි පද කෙටි වීමේ ලක්ෂණය ඉතා අඩුවෙන් දක්නට ලැබේ. වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ විස්තරාර්ථවත් විද්‍යා මාලාවකි. එනම්,

පනුවෝ	-	බොරපු අන්ගවල්වල යැපී ඉන්න හාපයෝ
දියබරියා	-	නීලටු අන්ග යැප ඉන්න හාපයා
ගොන් කරන්තය	-	පුද්දන්ව බන්දන ගහන අන්ග
නගුල	-	පුද්දන් හාප කරන අන්ග
කෙවිට	-	පුද්දන් පුක්කන අන්ග
ගොයම්	-	අතු මද අන්ගවල්
පාසල	-	බිලිදු ගැවුන්ගේ තෙරි දුමන
රෝහල	-	මුහුරු යප්පන තෙරි දුමන
දෙවිලොව	-	බින්හිරි උහැල්ල
ඉර	-	ඉලයන් තෙරි අන්ග
සද	-	හාප තෙරි අන්ග
කන්ද	-	තෙරි බොරපූ අන්ග
වැව	-	නීලටු කට්ටින්න
මුහුද	-	තෙරි නීලටු අන්ග
කරාඩු	-	ඉරවල් දෙගිරාවට තෙරිකරන අන්ගවල්
ලේෂ්සුව	-	කෙරවිය බන්දන ගහන පොටිය
මාලය	-	කෙරවියට හාප කරන අන්ග
අලු	-	දුලමු අන්ගවල්වල හාප අන්ගවල්
ලිප	-	දුලමු අන්ගවල් හාප කරන අන්ග
පිගාන	-	මිගිටි මිගෙන තෙරි අන්ග
කොප්පේප	-	මිගිටි මිගෙන වාම අන්ග

මෙම ආදි වශයෙන් ඉතා දිගු වැකි තනි වචනයක් දැක්වීම සඳහා හාවිත කරයි. විශේෂයෙන් මොවුන් යම් දෙයකට හේ පුද්ගලයෙකු හැදින්වීම සඳහා එක් තනි වචනයක් සාදාගෙන ඇත. අනතුරුව එම වචනය හා පම්බන්ධ ඇතෙකත් හියලු දී හැදින්වීම සඳහා අනු පද කිහිපයක් යොදාගෙන ඇත. නිදසුනක් ලෙස පහත වචන සලකා බලමු.

ගාඩි බසෙහි ගින්දර හැදින්වීම සඳහා ‘දුලමු’ යන පදය හාවිත වේ. එම වචනය මූල් කොටගෙන ලිප හා අඟ හඳුන්වන්නේ පහත පරිදි ය.

දුලම් - ගින්දර

දුලම් අන්ගවල්වල හාප අන්ගවල් - අලු

දුලම් අන්ගවල් හාප කරන අන්ගේ- ලිප

ඉරුවල් - කන්

ඉරුවල් දෙගිරාවට තෙරිකරන අන්ගවල් - කරාඩු

මෙයට හේතු වශයෙන් දැක්විය හැක්කේ මොවුනට ඉතා අඩු වාක්කෝෂයක් පැවතීමත්, මෙම හාජාව ඉතා දියුණු තත්ත්වයක නොපැවතීමත් ය.

නාම පද සම්බන්ධ ව්‍යාකරණ ප්‍රවර්ග

ගාඩි බසෙහි ලේඛන කළාවක් නියෝෂනය නොවන බැවින් හාජාණයට පමණක් අවැසි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ තම බසට එක්කාටගෙන ඇති බව අනාවරණය කරගත හැකි ය. එවැනි ව්‍යාකරණ ප්‍රවර්ග කිහිපයක් හඳුනාගත හැකි ය.

වචන හේදය

ගාඩි හාජාවහි ඒක වචන හා බහු වචන නාම පද දැක්වීමේ දී පහත ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ හඳුනාගත හැකි ය. මෙම හාජාවහි විශේෂයෙන් බහු වචන පදවල පහත ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ යොදේ.

- i. ō ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය
- ii. u ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය
- iii. val ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය
- iv. Φ ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය
- v. i ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය

මෙම ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ දෙස බැලීමේ දී ඒවා සිංහලයට අනුරූපීව යොදී ඇත. මෙවා නාම පදවල යොදී ඇති අයුරු පහත ආකාරයෙන් දැක්විය හැකි ය.

ō ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය

ඒකවචන	බහුවචන
ගැඩියා / gæd̪iyā /	- ගැඩියෝ / gæd̪iyō /
ගැඩියා / gād̪iyā /	- ගැඩියෝ / gād̪iyō /
තෙරි බකරා / teri bakarā /	- තෙරි බකරෝ / teri bakarō /
නාටුවා / nāṭuvā /	- නාටුවෝ / nāṭuvō /
මුලුහම් පාල්ලා / muluhum pāllā /	- මුලුහම් පාල්ලෝ / muluhum pāllō /

u ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය

ඒකවචන	බහුවචන
සානා / sānā /	- සාන්තු / sānnu /
නාඩුව / nāduvə /	- නාඩු / nādu /
තෙරි නාඩුව / teri nāduvə /	- තෙරි නාඩු / teri nādu /

අතු මදු / atu madu /	-	අතු මදු / atu madu /
අටු / ætu /	-	අටු / ætu /
ලතු / latu /	-	ලතු / latu /

val ප්‍රතාය

ඒකවචන		බහුවචන
අන්ගය / angəya /	-	අන්ගවල් / angəyəval /
කෙරඩිය / kerəd̥iyə /	-	කෙරඩියවල් / kerəd̥iyəval /
ලාමට / lāoṭə /	-	ලාමටවල් / lāoṭəval /
ගල්ල / gallə /	-	ගල්ලවල් / galləva /
පිකිරිත්ත / pikirittə /	-	පිකිරිත්තවල් / pikirittəval /

Φ ප්‍රතාය

ඒකවචන		බහුවචන
ඉරටී / iratṭī /	-	ඉරටීන් / iratṭīn /
බකුරු දුමන / bakuru dumənə /	-	බකුරු දුමන් / bakuru dumən /
දුමන / dumənə /	-	දුමන් / dumən /
දුමන ගලුව / dumənə daluvə /	-	දුමන් ගලුව / dumən daluvə /

i ප්‍රතාය

ඒකවචන		බහුවචන
බින්ගිරි උහැල්ල / bingiri uhællə /	-	බින්ගිරි උහැලි / bingiri uhæli /
උහැල්ල / uhællə /	-	උහැල්ලි / uhæli /
ගැවිල්ල / gævɪllə /	-	ගැවිලි / gævili /
හිදුල්ල / hidullə /	-	හිදුලි / hiduli /

නිතා බහු වචන පද

ගාස් වාක්කේෂයෙහි නිතා බහු වචන පද රාජියක් හමුවේ. මෙම පද නිතරම බහු වචන ප්‍රතාය ගැන්වී තිබේ.

මස	-	මුරතින් / mūrtīn /
සින	-	ගල්මිරි / galmiri /
සල්ලි	-	ගලවු / galətū /
ඡලය	-	නිලාවු / nīlātū /
ගින්දර	-	දුළුමු / dulumu /
බත්	-	මිගිටි / migiṭi /

කුරක්කන් - හින් කෙවිලි / hīn kevili /

ලිංග හේදය දැක්වීම

ගාචි හාජාවේ ප්‍රාණවාවේ නාම පද පමණක් ස්ත්‍රී ලිංග හා පුරුෂ ලිංග වර්යයෙන් බෙදේ. ස්ත්‍රී ලිංග පද සාධනයෙහි දී සිංහල හාජාවේහි අ, ඉ, එ, එරු, පුත්‍ර මෙන්ම ස්ත්‍රී වාචක පද පුරුෂ ලිංග පදයකට පසුව යෙදේ.

ගාචි අන්ගයා	-	ගාචි අන්ගි
හිදුලු ගැවා	-	හිදුලු ගැවී
පාල්ලා	-	පැල්ල
බූස්සා	-	බූස්සි
පතලි කොට	-	පතලි කෙටි

ගාචි බසේහි පුරුෂ ලිංග පදයකට පසුව ස්ත්‍රී වාචක පදයක් ගැන්වීමෙන් ස්ත්‍රී ලිංග පද සාදාගෙන ඇත.

නාට්‍රුවා (හික්ෂුව)	-	නාට්‍රු පාල්ල (මෙහෙණිය)
පලානුවා (ඇතා)	-	පලානුවාදෙන් (ඇතින්න)

ගාචි හාජාවේ නාම විශේෂණයට ස්ත්‍රී ලිංග පුත්‍ර එකතුවේ ස්ත්‍රී ලිංග පද සාදාගෙන තිබේ.

තෙරු පුද්දා (අශ්වයා)	-	තෙරි පුද්දා (වෙළඳී)
----------------------	---	---------------------

මෙහි තෙරු යන්න විශේෂණ පදයයි. එයට ඉ යන ස්ත්‍රී ලිංග පත්‍ර යෙදී ඇත. ඒ අනුව එය තෙරි යනුවෙන් ස්ත්‍රී ලිංගාර්ථ ගැන්වී ඇත.

ගාචි හාජාවේ නාම පද විහක්තිවල වරනැගීම

ගාචි බසේහි නාම පද විහක්තිවල වරනැගීම ද සිංහල හාජාවට සමානුරූපී වේ. නමුත් ලිඛිත හාජාවක් නොමැති බැවින් කර්තා විහක්තිය හඳුනාගත නොහැකි ය. කඩා වහරේ දී කර්මකාරක වාක්‍ය හාවිත නොකරන බැවිනි.

විහක්ති	සිංහල වාක්‍ය	ගාචි වාක්‍ය
පුරුමා	මිනිහා බත් කනවා	ගාචියා මිගටි මිගනවා
කර්ම	මිනිහා බත් කනවා	ගාචියා මිගටි මිගනවා
කරණ	මහත්තයා පැනෙනන්	පාල්ල රෙබාත්තන්ගේ ගෙරි හළුවෙන් හාප කරනවා
සම්පූද්‍යන	ඉක්මනින් ගෙදරට යන්න හිසුරෙන් දුමනට දිස්සිය	
අවධි	මම ගෙදරින් යනවා	මං දුමනෙන් දිස්සිය
සම්බන්ධ	තාත්ත්ගේ සෙරෙප්පු	හිදුලු ගැවාගේ දැගුලට හාප කරන අන්ගවල්
ආධාර	පොලමේ ඇව්විනවා	බිම් තලවිවේ තෙරි කරනවා

ගාචි හාජාවේ පුරුමා හා කර්ම විහක්ති එක ම අකාරයෙන් තබා ඇත. ආලපන පුරුමා විහක්ති පදයක් විධානාර්ථ ක්‍රියාවක් සමග එකතු වන විට එය ආලපනාර්ථ ගැන්වේ.

ප්‍රාණවාචී නාම පද වරනැගීම

ප්‍රාණවාචී නාම පද වරනැගෙන ආකාරය අනුව විහක්ති පහක් හඳුනාගත හැකි ය. එනම්, පුරුණා සම්පූදාන, සම්බන්ධ, අවධි, හා ආලපන වශයෙනි.

විහක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පුරුණා	ගාචියා (මිනිසා)	ගාචියෝ (මිනිස්සු)
සම්පූදාන	ගාචියාට (මිනිසාට)	ගාචින්ට (මිනිසුන්ට)
සම්බන්ධ	ගාචියගේ (මිනිසාගේ)	ගාචින්ගේ (මිනිසුන්ගේ)
අවධි	ගාචියගෙන් (මිනිසාගෙන්)	ගාචින්ගෙන් (මිනිසුන්ගෙන්)
ආලපන	ගාචියා (මිනිසා)	ගාචියෝ (මිනිස්සු)

අප්‍රාණවාචී නාම පද වරනැගීම

අප්‍රාණවාචී නාම පද වරනැගෙන ආකාරය අනුව විහක්ති හතරක් දක්නට ලැබේ. එනම්,

විහක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පුරුණා	දුමන (නිවස)	දුමන් (නිවස්)
සම්පූදාන	දුමනට (නිවසට)	දුමන්ටලට(නිවස්ටලට)
සම්බන්ධ	දුමනේ (නිවසේ)	දුමන්ටල (නිවස්ටල)
අවධි	දුමනෙන් (නිවසින්)	දුමන්ටලින්(නිවස්ටලින්)

සංඛ්‍යා භාවිතය

ගාචි බසෙහි සංඛ්‍යා භාවිතයෙහි විශේෂත්වයක් දක්නට ඇත. මෙම භාජාවෙහි සංඛ්‍යාවාචී පද සඳහා ගිරාව යන ගබ්දය භාවිත වේ. ගණිතයේ දී එක වශයෙන් හගවන පදයට පසුව ඔවුන් ගිරාව යන පදය යොදයි. එයින් සංඛ්‍යාවාචී බව හැගමේ.

එක	-	එක්ගිරාව
දෙක	-	දෙගිරාව
තුන්	-	තුන්ගිරාව
හතර	-	හතරගිරාව
පහ	-	පස්ගිරාව
හය	-	හයගිරාව
හත	-	හත්ගිරාව
අට	-	අටගිරාව
නවය	-	නවගිරාව
දහය	-	දස්ගිරාව

යනුවෙන් භාවිත කරයි. මෙවා නාම පද භා එක් වීමේ දී මූලින් නාම පදය යෙදී දෙවනුව සංඛ්‍යාවාචී පදය යෙදී ඇත.

දුමනෙ යැමි ඉන්න අන්ගවල් තුන්ගිරාවයි	-	ගෙදර පුව තුනක් ඇත
ගලුව පස්ගිරාවක්	-	රැපියල් පහක්
මලු පුලනො දෙගිරාවක්	-	පොල් ගෙඩි දෙකක්

නාම පද සම්බන්ධ කෝෂීය සංදිග්ධතා

ගාචි වාක්කේකෝෂයෙහි සමහර වවනවල අර්ථ එකකට වඩා වැඩි නානාරුවන් පද බොහෝමයක් හමු වේ. මේවායෙහි අර්ථ අතර සම්බන්ධතාවක් තොමැති. විශේෂයෙන් මේවායෙහි අදහස ඔවුන් ප්‍රකරණයට අනුව තේරුම් ගනු ලැබේ.

ගාචියා තේරි දුමනට දිස්සේසනවා මෙම වාක්ෂයෙහි අදහස වනුයේ මිනිසා ලොකු ගෙදරට යනවා යන්නයි. මෙහි තේරි යන පදයට බොහෝ අර්ථ පවතී එනම් හොඳ, ලොකු, ලස්සන ආදි වශයෙනි.

ඉතිරි කරනවා වෙන් කරනවා කරනවා හදනවා	<div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 10px; margin-left: -10px;">]</div>	තේරි
---	--	------

ඉහත තේරි කරනවා යන පදයට අර්ථ තුනක් පවතී.

'ගාචියා ගලවු තේරි කරනවා' මෙම වාක්ෂයෙහි තේරි කරනවා යන පදය තනිව ගත් විට ඉහත අර්ථ තුනම පවතී. එවැනි අවස්ථාවක දී ගාචි ජනයා රේර මූලින් යෙදෙන පදය අනුව අර්ථය වටහා ගතී. එම වාක්ෂයෙහි 'ගලවු' යනු සල්ලි හඳුනුවන පදයයි. ඒ අනුව ඉහත වාක්ෂයෙහි අදහස මිනිසා සල්ලි ඉතුරු කරනවා යන්නයි.

'ගාචියා යමයක් තේරි කරනවා' මෙම වාක්ෂයෙහි යමය යනු වළද හැඳින්වීම සඳහා යෙදෙන පදයයි. ඒ අනුව මෙහි 'තේරි කරනවා' යන්නෙහි අදහස හදනවා යන්නයි. එනම් සම්පූර්ණ වාක්ෂයෙහි අදහස 'මිනිසා වළදක් හදනවා' යන්නයි. මෙවැනි අවස්ථාවල දී මොවුන් ප්‍රකරණානුබද්ධව හා මූලින් යෙදෙන වවනයට අනුව අර්ථය තේරුම් ගතී.

ස්වර ප්‍රතිරෝධය හේතුවෙන් නාම පදවල අර්ථ වෙනස් වීම

ගාචි හාඡාවහි එකම පදයෙහි ස්වර ප්‍රතිරෝධ හේතුවෙන් අර්ථ වෙනස් වීමක් දක්නට ලැබේ. එබදු ප්‍රතිරෝධ කිහිපයක් හඳුනාගත හැකි ය. එනම්,

u	≠	ū
ə	≠	ā
i	≠	a
ō	≠	u
e	≠	i
æ	≠	a
u	≠	a

අර්ථ හේදයට හේතු වන මෙබදු ප්‍රතිරෝධයක් ගාචි වාක්කේෂයෙන් හඳුනාගත හැකි ය.

/ bussa / ≠ / būssa /

බුස්සා රළුවට දිස්සේසනවා
 බුස්සා රළුවට දිස්සේසනවා

මෙම වාක්‍ය දෙකකහි සඳහන් 'බුස්සා' හා 'බුස්සා' යන පද දෙකකන් අර්ථ දෙකක් ගම්ම වේ. එනම් පළමු වාක්‍යයෙහි අදහස වන්නේ 'බල්ලා කැලයට යනවා' යන්නයි. දෙවනි වාක්‍යයෙහි අදහස 'නරියා කැලයට යනවා' යන්නයි.

/uhælle/ ≠ /uhællā/

හිදුළුගැවා ගාඩියාට උහැල්ල යප්පනවා
උහැල්ලා දුමනට දිස්සේනවා

මෙම වාක්‍ය දෙකකහි ද සඳහන් උහැල්ල හා උහැල්ලා යන පද දෙකකහි අර්ථ දෙකක් ගම්ම වේ. පිළිවෙළින් මෙම වාක්‍ය දෙකකහි අදහස වන්නේ 'තාත්තා මිතිසාට බෙරය දෙනවා' සහ 'උස මිතිසා ගෙදරට යනවා' යන්නයි.

/kaluvæli	≠	/kaluvælla/
/otō/	≠	/atu/
/ange/	≠	/angi/
/æ~burulu/	≠	/a~burulu/
/elu lūdda/	≠	/ela lūdda/

ඉහත පදවලද එම ලක්ෂණය අන්තර්ගත වේ.

නාම විශේෂණ හාවිතය

ගාඩි හාඡාවෙහි නාම විශේෂණ හාවිත කිරීමේ විශේෂත්වයක් පවතී. සිංහල හාඡාවෙහි නාම පදයට මූලින් විශේෂණ පදය යෙදේ. එහෙන් ගාඩි හාඡාවෙහි නාමයකට මූලින් මෙන්ම නාමයට පසුව ද විශේෂණ පදය යෙදී ඇති අවස්ථා ද දක්නට ලැබේ. සම්කරණ පද දක්නට ලැබේ. එය විශේෂ ලක්ෂණයක් සේ පෙන්වා දිය හැකි ය. තෙරි, හාප, යන පද දෙක ගාඩි හාඡාවටම ආවේණික විශේෂණ පද ලෙස දැක්වීය හැකි ය. අනෙක් පද සිංහල හාඡාවන් ගන්න ලද ඒවා ය. මෙම පද දෙකට බොහෝ අර්ථ පවතී. හාඡා හාවිතයේදී තෙරි යන්නෙහි අර්ථයට විරැද්ධාර්ථයක් හාප යන්නෙන් ප්‍රකාශ වේ.

තෙරි අංගයා (හොඳ මිතිසා)
තෙරි නාවුවා (හොඳ හාමුදුරුවෝ)
තෙරි නීලටු (හොඳ වතුර)
තෙරි බැකිරි (රජමාලියා)
තෙරි දුමන (ලොකු ගෙය)

- හාප අංගයා (නරක මිතිසා)
- හාප නාවුවා (නරක හාමුදුරුවෝ)
- හාප නීලටු (නරක වතුර / උණු වතුර)

විශේෂණ පදය නාම පදයට පසුව යෙදෙන අවස්ථා මෙම ලක්ෂණය පාලි, සංස්කෘත ආදි හාඡා තුළ ද දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි.

පාල්ලා තෙරි (හොඳ මහත්තයා)
නීලටු තෙරි (හොඳ වතුර)
අන්ගයා හාප (නරක මිතිසා)

සිංහලයෙන් ගන් විශේෂණ පද

ගාඩි හාඡාවෙහි සිංහල හාඡාවේ සඳහන් එක් නාම විශේෂණ පදයක් හමුවේ.

මහ පාල්ල (ලොකු මහත්තයා)

මහ පාල්ලී (ලොකු නොනා)

තවද, මෙම හාජාවෙහි එකම පදයෙන් විශේෂණාර්ථය ද ප්‍රකාශ වන අවස්ථා ද දක්නට ලැබේ.

‘උහැල්ලා මිගටි මිගනවා’ යන වාක්‍යයෙහි ‘උහැල්ලා’ යනු ‘උස මිනිසා’ යන්නයි. මෙම වාක්‍යයෙහි අදහස වනුයේ ‘උස මිනිසා බත් කනවා’ යන්නයි. මෙම පදයෙන් උස යන විශේෂණ අර්ථය ප්‍රකට වේ. මෙම හාජාවෙහි උස යන අදහස දීම සඳහා ‘උහන’ යන පදය හාවිත වේ.

ගාච් හාජාවේ ක්‍රියා පද

ගාච් හාජාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රියා පද වර්ග දෙකකට බෙදා වෙන් කළ හැකි ය. එනම්, තනි ව්‍යුහයකින් ක්‍රියා අර්ථයක් හැගෙන තනි පද හා අණු ක්‍රියා පද වශයෙනි. මෙම හාජාවෙහි ක්‍රියා පද සංඛ්‍යාව අතින් ඉතා අලේප ය. ඔවුන් එම අඩුව පිරිමසා ගැනීම සඳහා අණු පද එකතුකර ගනිමින් අණු ක්‍රියා පද සාඟාගෙන ඇත. තවද, විශේෂිත වූ ක්‍රම කිහිපයක් හාවිත කරමින් තම බසට ක්‍රියා පද නිර්මාණය කොටගෙන ඇත.

ගාච් හාජාවේ ක්‍රියා පද සාධනය

මොටුන් ක්‍රියා පද සාධනයේ දී පහත ක්‍රම අනුගමනය කළ බව පැහැදිලි ය.

කන්	-	ඉරව්ව
මරණවා	-	ප්‍රක්කනවා
කැ ගහනවා	-	ඉරව්ව ප්‍රක්කනවා

කැ ගැසීම කන්වලට අමිහිරිය, පීඩාකාරී ය. මරණය ද එසේම ය. එනම්, එම අර්ථ පදනම් කරගතිමින් කැ ගහනවා යන ක්‍රියා පදය ‘ඉරව්ව ප්‍රක්කනවා’ යනුවෙන් සාදාගෙන තිබේ.

පිහිය	-	නාඩුව
මරණවා	-	ප්‍රක්කනවා
කපනවා	-	නාඩුවෙන් ප්‍රක්කනවා

ඉහත අයුරින්ම මෙම පදය ද සකස් කොටගෙන තිබේ. කපනවා, කොටනවා යන සියලු ක්‍රියා අර්ථ සඳහා යෙදේ.

නිලාවු යන පදය දියර අර්ථයෙහි යෝදුණු බව පැහැදිලි ය. ඒ අයුරින්ම පහත ක්‍රියා පද යෝදුණු අයුරු පිරික්සිය හැකි ය.

වහිනවා	-	නිලාවු තෙරි වෙනවා
--------	---	-------------------

එසේම, ගොරවනවා යන ක්‍රියා පදය සාදාගන්නා අයුරු මෙසේ ය.

නුවක්කව	-	පත්තිකාව
ගොරවනවා	-	පත්තිකාව තෙරි වෙනවා

මෙහි දී තුවක්කවෙන් පිටවන ගබ්දය හා සමාන හඩික් ගොරවන විට නිකුත් වන බැවින් එසේ යොදා ඇත.

ඇස්	-	ලාවට
-----	---	------

නිදාගන්නවා	-	ලාවට තෙරි වෙනවා
කට	-	ගල්ල
කතා කරනවා		
අඩුගහනවා		ගලු කරනවා
අහනවා		
මලුව		කෙරභිය
කොන්ඩ් කපනවා	-	කෙරභිය හාප කරනවා

යනා දී වශයෙන් ක්‍රියාපද සාදාගනු ලැබේ.

ඉහත ආකාරයට ක්‍රියා පද සාදාගෙන තිබුණ ද ක්‍රියා සාධනයෙහි විශේෂ ලක්ෂණ කිහිපයක් හඳුනාගත හැකි ය.

- තනි ක්‍රියා පද
- අනු ක්‍රියා
- නාම පදය + හාප/තෙරි + කරනවා
- නාම ප්‍රකාශය + කරනවා
- නාම පදය + ක්‍රියා පදය
- එකම ක්‍රියා පදය විවිධ අර්ථ ගැන්වීම

මෙම ක්‍රම හාවිත කරමින් ද ගාඩි බසට ක්‍රියා පද සපයාගෙන ඇත.

තනි ක්‍රියා පද

විශේෂයෙන් මොවුන් තම හාජාවට තනි වචනයේ ක්‍රියා පද ඉතා සූලු ප්‍රමාණයක් නිර්මාණය කර ඇති අතර එම ක්‍රියා පද ආධාර කොටගෙන බොහෝ ක්‍රියා පද නිර්මාණය කොටගෙන ඇති බව අනාවරණය වේ.

යනවා	-	දිස්සෙනවා
ඒනවා	-	තැවින්නෙනවා
දෙනවා	-	යප්පනවා
බලනවා	-	පෙකනවා
අහනවා	-	ඉගිල්ලනවා
මැරුණා	-	ලික්කුනා

ඇදී වශයෙන් එම හාජාවේ යෙදෙන තනි පද ක්‍රියා දක්නට ලැබේ.

අනු ක්‍රියා

මෙහි දී තනි ක්‍රියා පදයකට මුළුන් හෝ පසුව වෙනත් පදයක් හෝ පද කිහිපයක් සම්බන්ධ කිරීමෙන් තනි අර්ථයක් දෙන ක්‍රියා පදයක් සම්පාදනය කොටගෙන ඇත.

දුවනවා	-	හි සැරෙන් තැවින්නෙනවා
කැගහනවා	-	ඉරවිව ලුක්කනවා
කපනවා	-	නාඩුවෙන් දුක්කනවා
ඉරනවා	-	හාප කරනවා

අල්ලනවා	-	දැඟලු ගහනවා
උයනවා	-	නවත් කරනවා

නාම ප්‍රකාශනය + කරනවා

ගාචි බසෙහි නාම ප්‍රකාශනයකට පසුව සිංහල බසෙහි එන 'කරනවා' යන ක්‍රියා පදය හා සංයෝග කිරීමෙන් ක්‍රියා පද සාදාගෙන තිබේ.

'ගල්ල' යනු කට හැඳින්වීමට ගාචි බසෙහි යෙදෙන පදයයි. එහි ප්‍රකාශන පදය 'ගලු' යන්නයි. එම ප්‍රකාශන පදයට පසුව 'කරනවා' යන පදය එකතු කොට 'ගලු කරනවා' යනුවෙන් සකසාගෙන ඇත. එහි අදහස 'කතා කරනවා' යන්නයි.

අල්ලනවා	-	දැඟලු ගහනවා
උයනවා	-	නවත් කරනවා

නාම පදය + හාප/තෙරි + කරනවා

ගාචි බසෙහි නාම පදයකට පසුව තෙරි හා හාප යන විශේෂණ පද දෙකෙන් එකක් යෙදී පසුව සිංහල බසෙහි කරනවා යන පදයන් ඇතුළුව පද තුනම සංයෝග කිරීමෙන් ක්‍රියා පද සාදාගෙන ඇත.

'නීලපු' යනු ජලය හා දියර වර්ග හැඳින්වීමට යෙදේ. ඒ අනුව උක්ත ආකාරයෙන් 'හේදනවා' යන ක්‍රියා පදය 'නීලපු හාප කරනවා' යනුවෙන් සකසාගෙන ඇත.

නිවනවා	-	දුලමු හාප කරනවා
අවිවනවා	-	දුලමු තෙරි කරනවා

නාම පදය + ක්‍රියා පදය

එසේම ගාචි හාඡාවෙහි නාම පදයක් හා ක්‍රියා පදයක් සංයෝග කිරීමෙන් අලුත් ක්‍රියා පදයක් සකසාගෙන ඇත.

'ඉරවිව' යනු කන හැඳින්වීමට යෙදෙන පදයයි. එය නාම පදයකි. 'පුක්කනවා' යනු මරණවා යන්නයි. එය ක්‍රියා පදයකි. මෙම පද දෙක එකතු කළ විට 'ඉරවිව පුක්කනවා' යන්නයි. මෙහි අර්ථය ව්‍යුතේ කැගහනවා යන්නයි. මෙලෙස නාම පදයක් හා ක්‍රියා පදයක් එකතු කොට අලුත් ක්‍රියා පදයක් සාදාගෙන ඇත.

කපනවා	-	නාඩුව පුක්කනවා
ඉරනවා	-	පොටිය පුක්කනවා
මුරු ගහනවා		ගලතු පුක්කනවා

ක්‍රියා පද ප්‍රවර්ග

ගාචි හාඡාවෙහි හාඡණයට පමණක් අවශ්‍ය ක්‍රියා පද ප්‍රවර්ග කිහිපයක් හඳුනාගත හැකිය. විධි ක්‍රියා පද අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා පද අනතිත හා අතිත කාල ක්‍රියා වශයෙනි.

ගාචි බසේහි විධි ක්‍රියා පද

ගාචි හාජාවෙහි ක්‍රියා පදය අගට 'න්ත' 'පන්' 'න්ට' 'න්බ්' ආදි පද එක්කොටගෙන විධි ක්‍රියා පද සාදාගෙන තිබේ.

ලුක්කන්ත් /lukkannə /	මරන්ත
ලුක්කන්ට් / lukkanṭə /	මරන්ට
ලුක්කන්බ් /lukkandə /	මරන්බ
ලුක්කපන් /lukkəpanj /	මරපන්

ගාචි බසේහි විධානය සිංහල බසේහි ආකාරයටම යෙදේ.

ගාචි බසේහි අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා පද

ගාචි බසේහි ද කාලාර්ථය හා අනියමාර්ථය යන ලක්ෂණ දෙකම දැක්නට ලැබේ. කාලාර්ථය දැක්වීමේ දී සිංහල කුමයට තරමක් වෙනස් ආකාරයකින් යෙදේ. අනියමාර්ථය සිංහලයේ එකතුවන ප්‍රත්‍යාම යෙදේ.

මං ගලුගැහැයේයන් උඩ කොහොදැ යැපින්නුනෙනා?
නිලාටු හාප වෙද්දින් කෙහොමදැ දිස්සේන්නෙනා?

ඉහත වාක්‍ය දෙකෙහි අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා පද දෙකක් හමුවේ.

කතා කරදීදී	-	ගලුගැහැයේයන්
වහිදීදී	-	නිලාටු හාප වෙද්දින්

මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ගාචි හාජාවේ කාලාර්ථ ප්‍රත්‍යාය ලෙසින් හාවිත වන බවයි.

එද්දී	-	තැවින්නෙද්දීන්
දෙද්දී	-	යප්පද්දීන්
කද්දී	-	මිගද්දීන්

එනම්, සිංහල හාජාවේ කාලාර්ථ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා ප්‍රත්‍යායට යම් යම් වෙනස්කම් මෙහි දී සිදුව ඇත. එහි දී කාලාර්ථ ප්‍රත්‍යායට පරව 'න්' ගබ්දය යෙදී තිබේ.

මෙහි දී අනියමාර්ථය දැක්වීම සඳහා සිංහල හාජාවේ එන ත් ප්‍රත්‍යාය ගාචි හාජාවේ ඒ අයුරින්ම යෙදේ.

වැස්සොන්	-	නිලාටු හාප වෙතොන්
කැවොන්	-	මිගතොන්
දෙතොන්	-	යප්පතොන්

එය කිසිදු වෙනසකට පත්ව නොමැත.

කාල සේදය දැක්වීම

ගාචි බසේහි ක්‍රියා පද ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට බෙදා දැක්විය හැකි ය. එනම් අනතිත හා අතිත වශයෙනි. මේවා සිංහල හාජාව හා අනුරුද්‍යිව යෙදේ.

අනතිත		අතිත	
සිංහල	ගාඩි	සිංහල	ගාඩි
යනවා	දිස්සේනවා	ගියා	දිස්සුනා
එනවා	තැවීන්නෙනවා	ଆවා	තැවීන්නුනා
මරණවා	පුක්කනවා	මැරුණා	පුක්කනා
කනවා	මිගනවා	කැවා	මිගුනාවා

වෙනත් විශේෂතා

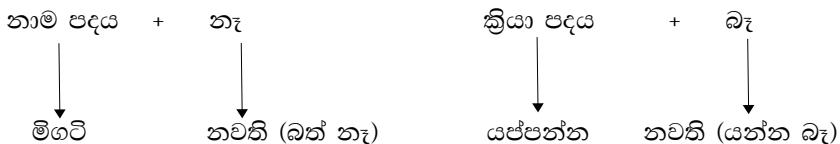
නිශේෂධාර්ථය, ප්‍රශ්නධාර්ථය හා වාක්කෝෂයෙහි සීමිත බව යනාදියෙහි විශේෂතා දක්නට ලැබේ.

ගාඩි බසෙහි නිශේෂධාර්ථය දැක්වීම

ඇත්තනයේදී බොහෝ ගාඩි මිනිසුන් නිශේෂධාර්ථය දැක්වීම සඳහා නෑ, බෑ, එපා වැනි ඒවා සූලබව භාවිත කරනු ලැබේ. එහෙත් පැරණි කාලයේ ඒ සඳහා භාවිත කරන ලද්දේ ‘නවති’ යන පදය පමණි.

බත් නෑ	-	මිගටි නවති
ගෙවල් නෑ	-	දුමන් නවති
තවම බත් උයල නෑ-	-	තව මිගටි නව
භාල් නෑ	-	මදු නවති
යන්න බෑ	-	යප්පන්න නවති
බත් කන්න බෑ	-	මිගටි මිගන්න නවති

එනම් පැරණි ගාඩීන් භාවිත කරන ලද නවති යන පදය නස්ත්‍යාර්ථවත් සියලු අවස්ථාවන් සඳහා භොදාගෙන ඇත. විශේෂයෙන් මෙම පදය නාම පදයක් සමඟ යෙදෙන විට ‘නැත්’ යන අර්ථයන් ක්‍රියා පදයක් සමඟ යෙදෙන විට ‘බැහැ’ යන අර්ථයන් භාවිත වේ.

ගාඩි බසෙහි ප්‍රශ්නවාවේ පද භාවිතය

ගාඩි බසෙහි ප්‍රශ්නවාවේ පද භාවිතය සිංහලයට සමාන වේ. ද, ඇයි, මොකද ආදි නිපාත පද ප්‍රශ්නවාවේ පද ලෙස යෙදේ. පුරාණයෙහි වෙනත් පද මේ සඳහා භාවිත වූයේදැයි සොයාගත තොහැකි ය. නමුත් ද නිපාතය ඔවුන් උච්චාරණය කරන්නේ ‘දෑ’ ලෙසිනි.

ගැහැනිය අල්ල ගමුද? - පැල්ල බන්ධන ගහමු දෑ?

සිංහල සහිත වාක්‍යෝග්‍යක් පැවතීම

గావి లిపణి ప్రకాశన ఇంతియ అటినీ వర్ధనయ తొల్చ తథింపులు కా ప్రార్థించ నిసా ఆర్థి కింపిలిపయకు ద్వారికే వింత లక్షమ పద విశిధికారయెను సంయోగయ కిరీమెను పద సకసాగెనా ఆటి అష్టర్ పెంచే. లింగును క్లై ల ఆటించే తని పదయికిను యమకు ప్రకాశ కరను లెన్నులిపు లియ లిపులు వన పరిది పద కింపిలిపయకు లిక్కు కొండ యెలిమిడి.

උහන	-	උස / උඩ
ඒකන්ගේ අන්ග	-	අක්කා / නංගී / සහෙළරිය
තෙරි	-	හොදු / ලොකු / වැදගත් / ලස්සන / නොවලිනා
භාප	-	තරක / පොඩි / නොවැදගත් / අවලස්සන

4. නිගමන හා නිරද්‍රේශ

ශ්‍රී ලංකා කුල බුරාවලියේ පහත් කොට සලකන මේ වන විට සීමිත වී ඇති ගාචි ජනතාව සිගමන් යැදීම සහ ගුප්ත ගාස්ත්‍රාදියෙහි අති දක්ෂයෝග් වෙති. නව වාණිජකරණයන් සමඟ විවිධ වෘත්තීන්හි තියුලෙන මොවුන් තම ගතානුගතික සිරිත් විරිත් සහ සම්පූර්ණයන් කෙරෙහි ලුලිකත්වය ලබා දෙමින්, භාජාවෙහි අනාගත සුරක්ෂිතතාව සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇති බව පැහැදිලි ය. නමුත් නවිකරණය හසු වූ ආර්ථික ක්‍රියා සිලිවෙළ භුමිවේ ගාචි භාජාව යම් මට්ටමකට මොවුන්ගෙන් දුරස්ථාව ව පවතින බව අවධාරණය කළ යුතු ය. මේ සේතුව තිසාවුන් ගාචි භාජා අවබෝධයින් තොරව සිංහල භාජාව මනාව හසුරුවන ගාචි ජන ප්‍රජාවක් මේ වන විට බිඛිව ඇතු.

සීමිත වදන් මාලාවකින් යුතු කළ ගාඩි වාක්කේක්ෂය සිංහල භාෂාවට ඉතා සම්පූර්ණ දෙයක් පවතින බව විවාරක මතයයි. නමුත් අනනු වූ එය මාලාවක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගාඩි භාෂාවෙහි සිංහලයෙන් සාම්බුරුණය කරගත් එය සීමිත ප්‍රමාණයක් ඇත. එහි දී සිංහල භාෂාවේ තීපාත සහ සර්ව නාම එය එලෙසින්ම භාවිත කරනු ලබන අතර සිංහලයෙහි ‘කරනවා’ ‘වෙනවා’ යනා දී ක්‍රියා පද සූළ ප්‍රමාණයක් ද ඊට අඩ්‍ය කරගෙන තිබේ.

ලේඛන කළුවක් නොමැති ගායි හාජාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන කළුහි සිංහල හාජාවෙහි අඩංගු සන්නිවේදන කාර්ය සඳහා දායක වන ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් එවා වාක්කෝෂ්යට එක් කර ඇති බව අවධාරණය කර ගත හැකි ය. හාජාන්යේ දී අදහස තිබූ ලෙස අවබෝධ වන පරිදි සම්පූර්ණයට අවැසි ව්‍යාකරණයන් සිංහල හාජාවෙන් නිසි ලෙස හාවිතයට ගෙන ඇත.

එමෙන්ම නාම පද සහ ක්‍රියා පද භාෂාවට එක්කර ගැනීමේ දී විශේෂ කුම භාවිතයට ගෙන ඇති අතර සිමිත වාක්කෙකුෂමයෙහි එකම පදයෙහි ස්වර විපර්යාස මගින් විවිධ අර්ථයන් ලබා දෙන අලුත් වචන නිර්මාණය කර ඇත. එමෙන්ම ගාචි භාෂාවේ දී එකම පදය භාවිතයෙන් ඒ භා සම්බන්ධ විවිධ අර්ථයන් ලබා දෙන වචන සාදාගෙන ඇති අවස්ථා මෙන්ම කෙක්ෂිය සංඛ්‍යාතිකා ද බහුලව සොයා ගත හැකි අතර ඒ ඒ පදයන්හි අර්ථ ප්‍රකරණානුකූල ව අවබෝධ කර ගැනීමට ගාචි ජනතාවට හැකි ය. විශේෂයෙන් ම ඒ ඒ ස්වස්ථාවන්හි දී මිලින් යෙදෙන පදයට අනව රුරුපය වටහා ගැනීමට ගාචි ජනතාව

සභාව සුවිශේෂ හැකියාවක් පවතී. ඉතා දිරිස වදන් බහුලව දක්නට ලැබේම විශේෂ ලක්ෂණයක් වීම තේතුවෙන් ගාඩි ජනතාව සන්නිවේදනයේ දී දැඩි වෙහෙසක් සහ ආයාසයක් දුරුම් තීබාවකට ලක් වන බව පසක් කර ගත හැකි ය. මේ අනුව සියලුම දැන්ත විශ්ලේෂණයෙන් පසු අවස්ථා නිගමනය ලෙස ගාඩි භාජාවෙහි තාම පදා සහ ක්‍රියා පදන්වල එයටම ආවේණික සුවිශේෂ ලක්ෂණ රසක් පවතින බවට නිගමනය කළ හැකි ය.

5. ଆନ୍ତିକ ଗ୍ରହଣ

- අමරසේකර, ඩී. (1996). ශ්‍රී ලංකා සමාජය. ආරිය ප්‍රකාශකයෝ.

කරුණාතිලක, බිංලිවි. එස්. (1996). එත්තිහාසික වාග්ධිද්‍යාව. ඇමු.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

කරුණාතිලක, ඇන්. වී. (1990). ගාඩී විභාගය. ආරිය ප්‍රකාශකයෝ.

කරුණාරත්න, ඩී. (2008). එදා හෙළුද්ව. ඇමු. ඩී, ගුණසේන සහ සමාගම.

ගයිගර, බිංලිවි. (1969). මධ්‍යකාලීන ලංකා සංස්කෘතිය. ඇමු.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

ගයිගර, බිංලිවි. (1964). සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය. අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

ඡයවර්ධන, එම්. (2010). ගාඩී භාෂා විමර්ශනය, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙළුද්‍රයෝ.

පස්ක්‍රැස්කාසාර හිමි, ඔ. (2004). සිදන් සගරා විමුසුම්. කර්තා ප්‍රකාශනයකි.

බලගල්ලේ, බිංලි.ඩී. (1995). භාෂා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළුද්‍රයෝ.

බුද්ධිත්ත හිමි, පී. (1959). සිංහල වත්ප්‍රීපකරණය, (සාලිය කුමාර වත්ප්‍රී). n.p.

මුදියන්සේ, එන්. (1972). රෝඩී භාෂාව පිළිබඳ විමුසුමක්. රසවාහිනී සඟරාව, රණසිංහ, වන්දු ශ්‍රී. (2013). ගාඩී ජන වන. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළුද්‍රයෝ.

රයන්, ඩී. (2015) සිංහල සමාජයේ කුල තුම්ය. (වන්දු ශ්‍රී රණසිංහ. පරි.) ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළුද්‍රයෝ.

රාසවන්, ඇමු. ඩී. (2008). රත්නවල්ලියයේ දරුවේ (වන්දු ශ්‍රී රණසිංහ. පරි.) විසිනිදු ප්‍රකාශකයෝ.

විජේසේකර, එන්. (1955). ලංකා ජනනාව. ඇමු.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

සුභාමිණි, වී. එම්. ඩී. (2002). රෝඩී ජන සමාජය, සෙට්ටෙක් ඕිංසේට් පින්ටේන්.

සේවමිස්සර හිමි, එම්. (1996). සිදන් සගරා විමුසුම, සමයවර්ධන ප්‍රකාශකයෝ.

සේවරත හිමි, බිංලිවි. (1963). ශ්‍රී සූම්ංගල බඛදකෝරුවය, අනුර ප්‍රකාශකයෝ.

Raghavan, M.D. (1957). *Handsome Beggars: The Rodiyas of Ceylon*, Ceylon Book Centre.